

«Правове забезпечення державного регулювання»

Автор: д.ю.н. проф. каф. Конституційного та адміністративного права Верлос Н.В.

Лекція №2

*Тема: Система організації публічної влади.
Законодавча влада в Україні*

План:

1. Верховна Рада України як єдиний орган законодавчої влади.
2. Функції та компетенція Верховної Ради України.
3. Порядок формування Верховної Ради України, її склад та структура.
4. Правовий статус керівництва Верховної Ради України та її органів (Погоджувальної Ради, комітетів, тимчасових комісій, депутатських фракцій). Соціальний і партійний склад Українського парламенту IX скликання.
5. Основні форми роботи українського парламенту.
6. Законодавчий процес в Україні та його основні стадії.
7. Форми парламентського контролю за діяльністю уряду.
8. Поняття та види актів Верховної Ради України.
9. Конституційно-правовий статус народного депутата України.
10. Конституційно-правовий статус Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та Рахункової палати України як спеціалізовані органи парламентського контролю.

Правова база діяльності парламенту

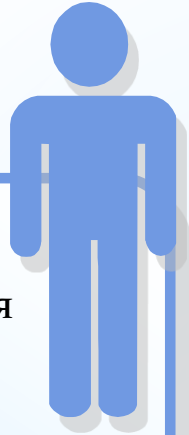
- Конституція України
- Закон "Про Регламент Верховної Ради України« (10.02.2010 р.)
- Закон "Про статус народного депутата України» (17.11.1992 р.)
- Закон "Про комітети Верховної Ради України» (04.04.1995 р.)
- Положення про Апарат Верховної Ради України (Розпорядження Голови Верховної Ради України; Положення від 25.08.2011 р. 20 листопада 2014 р.)

Публічна влада в Україні

Кількісний склад Верховної Ради України становить 450 депутатів (423 обрано)

225 депутатів обираються за мажоритарною системою відносної більшості в одномандатних виборчих округах

225 депутатів обираються за пропорційною системою у загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі за виборчими списками кандидатів у депутати від політичних партій

Народні депутати України не несуть юридичної відповідальності за результати голосування або висловлювання у парламенті та його органах, за винятком відповідальності за образу чи наклеп

УМОВИ ДОСТРОКОВОГО ПРИПИНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ ВРУ

ПОВНОВАЖЕННЯ ВРУ
МОЖЕ ДОСТРОКОВО
ПРИПИНИТИ
ПРЕЗИДЕНТ
ЗА УМОВ, ЯКЩО:

ПОВНОВАЖЕННЯ ВРУ
НЕ МОЖУТЬ БУТИ
ДОСТРОКОВО
ПРИПИНЕНІ
У ВИПАДКАХ, КОЛИ:

протягом 1 місяця у ВРУ
не сформована коаліція
депутатських фракцій

протягом 30 днів однієї сесії
ВРУ не можуть розпочатися
пленарні засідання

протягом 60 днів після відставки
попереднього КМУ не сформований
персональний склад нового КМУ

Рішення про розпуск ВРУ
ухвалює президент
після консультацій
з головою ВРУ,
його заступниками
та головами
депутатських фракцій

до закінчення
повноважень чинної ВРУ
залишилося 6 та менше місяців
(пізніше 27.05.2019 для ВРУ VIII скликання)

до закінчення повноважень
чинного президента
залишилося 6 та менше місяців

ВРУ обрана на позачергових виборах
після розпуску ВРУ попереднього
скликання та працює менш ніж 1 рік

Єдиним органом законодавчої влади в Україні є парламент – Верховна Рада України

Верховна Рада

права, обов'язки, повноваження

внесення змін до Конституції

призначення всеукраїнського референдуму

прийняття законів, постанов та інших актів

визначення напрямків внутрішньої і зовнішньої політики

реалізації курсу на членство в ЄС та НАТО

призначення виборів Президента України

усунення Президента України з поста в порядку Імпічменту

контроль за діяльністю Кабміну

встановлення державних символів України

зміна адміністративного поділу держави

призначення виборів до органів місцевого самоврядування

дострокове припинення повноважень Верховної Ради Криму

затверджує

прийняття регламенту Верховної Ради

Держбюджет

рішення про одержання Україною позик та контроль за їх використанням

структуру, визначення функцій СВУ, ЗСУ, інших військових формувань, а також МВС

Конституції Автономної Республіки Крим, змін до неї

призначає та звільняє

керівника апарату ВР

третини складу Конституційного Суду України

голови та інших членів Рахункової палати

уповноваженого ВР з прав людини

половину складу Ради Нацбанку

половини складу Нацради з питань телебачення і радіомовлення

членів Центральної виборчої комісії за поданням Президента

Голови Нацбанку (за поданням Президента)

Генпрокурора (за поданням Президента)

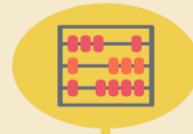

призначає за поданням президента прем'єр-міністра

призначає за поданням президента голову Служби безпеки України

призначає голову та інших членів Рахункової палати

призначає Уповноваженого Верховної Ради з прав людини

призначає голову Національного банку за поданням президента

Кого призначає або звільняє Рада

призначає половину складу Ради Національного банку

призначає половину складу Національної ради з питань телебачення і радіомовлення

призначає членів Центральної виборчої комісії за поданням президента

затверджує загальну структуру, чисельність Служби безпеки, Збройних Сил, Міністерства внутрішніх справ

надає згоду на призначення президентом генерального прокурора

висловлює недовіру генпрокуророві, що має наслідком його відставку

призначає третину складу Конституційного Суду

призначає і звільняє за поданнями міністрів, голову Антимонопольного комітету, голову Державного комітету телебачення і радіомовлення, голову Фонду державного майна України

може вносити зміни до Конституції

призначає всеукраїнський референдум

приймає закони

затверджує Державний бюджет

визначає засади внутрішньої і зовнішньої політики

призначає вибори президента

оголошує за поданням президента стан війни і укладення миру

схвалює або відхиляє програму діяльності Кабінету Міністрів

Які рішення ухвалює Верховна Рада

затверджує рішення про надання і отримання позик і економічної допомоги

усуває президента з поста в порядку імпичменту

встановлює державні символи

утворює і ліквідує райони, встановлює і змінює межі районів і міст

затверджує укази президента про введення воєнного чи надзвичайного стану

призначає вибори до органів місцевого самоврядування

направляє запити до президента

затверджує перелік об'єктів, що не підлягають приватизації

схвалює рішення військової допомоги іншим державам, про направлення підрозділів Збройних Сил до іншої держави чи про допуск підрозділів збройних сил інших держав на територію України

затверджує Конституцію Автономної Республіки Крим

затверджує загальнодержавні програми економічного, науково-технічного, соціального, національно-культурного розвитку

**Ключові
повноваження
Верховної Ради**

**внесення змін до
Конституції України**

прийняття законів

**затвердження загальної
структури, чисельності,
визначення функцій Збройних
Сил України, Служби безпеки
України, інших військових
формувань, а також Міністерства
внутрішніх справ України**

**затвердження
Державного бюджету
України та внесення змін
до нього**

**визначення засад
внутрішньої і зовнішньої
політики**

**розгляд і прийняття
рішення щодо
схвалення Програми
діяльності Кабінету
Міністрів**

**ратифікація та денонсація
міжнародних договорів України**

**Формування
Уряду**

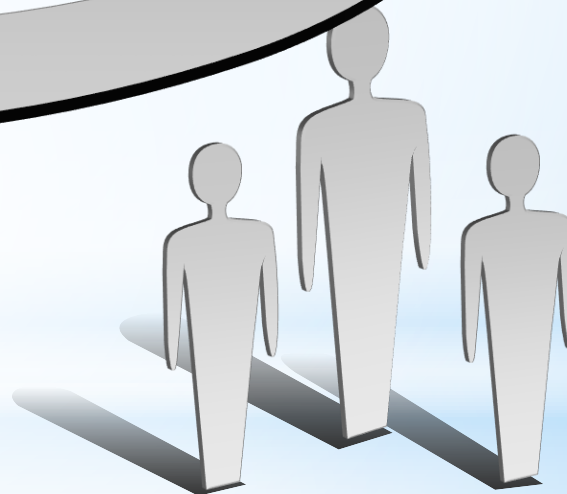
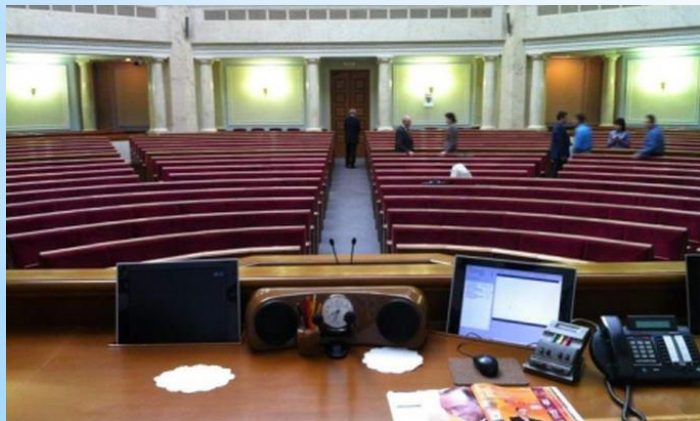
Перший
заступник
Голови

Голова
Верховної
Ради

Стефанчук Руслан
Олексійович

Заступник
Голови

Керівництво
Верховної
Ради

Погоджувальна рада
це консультативно-дорадчий орган
для попередньої підготовки і
розгляду організаційних питань
роботи Верховної Ради

До її складу
входять

ПОВНОВАЖЕННЯ

- Голова Верховної Ради України,
- Перший заступник
- Заступник
- Голови депутатських фракцій (голови депутатських груп) з правом ухвального голосу
- Голови комітетів з правом дорадчого голосу.

- 1) узгоджує проект плану законопроектної роботи;
- 2) розглядає та ухвалює пропозиції щодо проектів календарного плану роботи сесії, порядку денного сесії тощо
- 3) погоджує кандидатів на посади голови комітету, першого заступника, заступника голови та секретаря комітету;
- 4) вносить Голові ВРУ пропозицію щодо скликання позачергового пленарного засідання Верховної Ради на вимогу трьох депутатських фракцій (депутатських груп) чи п'яти комітетів;
- 5) розглядає питання про вжиття заходів щодо забезпечення присутності народних депутатів на пленарних засіданнях;
- 6) вносить пропозиції щодо проведення парламентських слухань;
- 7) розглядає інші пропозиції

Комітети

для здійснення за окремими напрямками законопроектної роботи, підготовки і попереднього розгляду питань, віднесених до повноважень Верховної Ради України, виконання контрольних функцій

Тимчасові спеціальні та тимчасові слідчі комісії

для підготовки та попереднього розгляду питань / для проведення розслідування з питань, що становлять суспільний інтерес

Депутатські об'єднання

Депутатські фракції

Депутатські групи

Міжфракційні об'єднання

Апарат

є постійно діючим органом, який здійснює правове, наукове, організаційне, документальне, інформаційне, експертно-аналітичне, фінансове і матеріально-технічне забезпечення діяльності Верховної Ради України, її органів та народних депутатів України.

Депутатські об'єднання

Фракції

це група народних депутатів України, обраних за виборчим списком відповідної політичної партії. (можуть входити й позапартійні депутати, які підтримують програмні документи відповідної партії)

Групи

формуються на позапартійній основі й об'єднують депутатів, які поділяють однакові або схожі погляди з питань державного і соціально-економічного розвитку (к-ть не менше, ніж кількість осіб у найменшій фракції сформованої протягом першої сесії)

Міжфракційні об'єднання

добровільне об'єднання народних депутатів, що утворюються без реєстрації, кадрового, матеріально-технічного, інформаційного, організаційного забезпечення їх діяльності

Народний депутат, який не увійшов до складу депутатської фракції, якого виключено чи який вийшов із складу депутатської фракції, є позафракційним

не менше 226 народних депутатів-членів фракцій, які мають спільну узгоджену політичну позицію

226

коаліція формується протягом одного місяця з дня відкриття першого засідання або протягом місяця з дня припинення діяльності попередньої коаліції

Що таке парламентська коаліція

вносить пропозиції президенту України щодо кандидатури прем'єр-міністра

вносить пропозиції щодо кандидатур до складу Кабінету Міністрів України

Тимчасова спеціальна комісія (ad hoc)

колегіальний тимчасовий орган ВРУ, що утворюється для підготовки і попереднього розгляду питань, а також для підготовки і доопрацювання проектів законів та інших актів Верховної Ради України на правах головного комітету (6 міс)

Тимчасова слідча комісія (ad hoc)

колегіальний тимчасовий орган ВРУ, завданням якого є здійснення парламентського контролю шляхом проведення розслідування з питань, що становлять суспільний інтерес. (1/3 депутатів) Висновки і пропозиції не є вирішальними для слідства і суду

Тимчасові комісії Верховної Ради України	Кількісний склад	Підстава для створення
Тимчасова спеціальна комісія Верховної Ради України з питань формування і реалізації державної політики щодо відновлення територіальної цілісності та забезпечення суверенітету України	12	211-IX від 17.10.2019
Тимчасова слідча комісія Верховної Ради України для проведення розслідування відомостей щодо дотримання вимог законодавства під час зміни власників інформаційних телеканалів та забезпечення протидії інформаційному впливу Російської Федерації	11	212-IX від 24.10.2019

Комітети Верховної Ради

органи ВРУ, які утворюються з числа народних депутатів України для здійснення за окремими напрямками законопроектної роботи, підготовки і попереднього розгляду питань, віднесених до повноважень Верховної Ради України, виконання контрольних функцій

Функції

законопроектна

організаційна

контрольна

Структура

Голова

Перший заступник

Заступник

Секретар

Член комітету

Комітети Верховної ради ІХ скликання

23

- 1) Комітет з питань аграрної та земельної політики;
- 2) Комітет з питань антикорупційної політики;
- 3) Комітет з питань бюджету;
- 4) Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики;
- 5) Комітет з питань екологічної політики та природокористування;
- 6) Комітет з питань економічного розвитку;
- 7) Комітет з питань енергетики та житлово-комунальних послуг;
- 8) Комітет з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування;
- 9) Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва;
- 10) Комітет з питань інтеграції України з Європейським Союзом;
- 11) Комітет з питань молоді і спорту;
- 12) Комітет з питань національної безпеки, оборони та розвідки;

- 13) Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування;
- 14) Комітет з питань освіти, науки та інновацій;
- 15) Комітет з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнародних відносин;
- 16) Комітет з питань правової політики;
- 17) Комітет з питань правоохоронної діяльності;
- 18) Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України;
- 19) Комітет з питань свободи слова;
- 20) Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів;
- 21) Комітет з питань транспорту та інфраструктури;
- 22) Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики;
- 23) Комітет з питань цифрової трансформації.

Апарат Верховної Ради України

1. Керівництво Апарату Верховної Ради України
2. Секретаріат Голови Верховної Ради України
3. Секретаріат Першого заступника Голови Верховної Ради України
4. Секретаріат Заступника Голови Верховної Ради України
5. Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України
6. Головне юридичне управління Апарату Верховної Ради України
7. Головне управління документального забезпечення Апарату Верховної Ради України
8. Головне організаційне управління Апарату Верховної Ради України
9. Інформаційне управління Апарату Верховної Ради України
10. Прес-служба Апарату Верховної Ради України
11. Управління комп'ютеризованих систем Апарату Верховної Ради України
12. Управління забезпечення міжпарламентських зв'язків Апарату Верховної Ради України
13. Управління по зв'язках з місцевими органами влади і органами місцевого самоврядування Апарату Верховної Ради України
14. Управління кадрів Апарату Верховної Ради України
15. Відділ зв'язків з органами правосуддя Апарату Верховної Ради України
16. Відділ з питань звернень громадян Апарату Верховної Ради України
17. Відділ контролю Апарату Верховної Ради України
18. Сектор мобілізаційної роботи Апарату Верховної Ради України
19. Управління справами Апарату Верховної Ради України
20. Секретаріати комітетів Верховної Ради України
21. Секретаріати депутатських фракцій і груп Верховної Ради України
22. Інститут законодавства Верховної Ради України

Гранична чисельність апарату 1115 штатних
одиниць

Форми роботи Верховної Ради України

Верховна Рада України працює сесійно

Чергові сесії

починаються першого вівторка лютого і першого вівторка вересня кожного року і завершуються відповідно не пізніше як за 45 та 10 днів до початку наступної сесії

Перша сесія

ВРУ нового скликання збирається на першу сесію не пізніше ніж на тридцятий день після офіційного оголошення про обрання не менш як 2/3 народних депутатів від конституційного складу ВРУ.

Позачергові сесії

- Позачергова сесія ВРУ скликається не пізніше як у семиденний строк після дня надходження вимоги про її скликання
- У разі введення воєнного чи надзвичайного стану ВРУ збирається на позачергову сесію не пізніше як у дводенний строк без скликання

Сесії Верховної Ради складаються із:

- ❖ засідань (Верховної Ради, комітетів, тимчасових слідчих комісій і тимчасових спеціальних комісій),
- ❖ роботи народних депутатів у депутатських фракціях (депутатських групах) та з виборцями

Засідання Верховної Ради можуть бути

Пленарними

Це регулярні зібрання народних депутатів України у визначений час і у визначеному місці, що проводяться за встановленою процедурою. На них розглядаються питання і приймаються відповідні рішення шляхом голосування народних депутатів України

Урочистими

засідання Верховної Ради з нагоди складення присяги новообраними народними депутатами, Президентом України тощо.

Парламентські слухання

Відбуваються щомісяця згідно постанови про проведення слухань з певного питання, прийнятої на пленарному засіданні ВР простою більшістю голосів (226)
Пріоритети екологічної політики Парламенту на наступні 5 років" (27 листопада 2019 року)

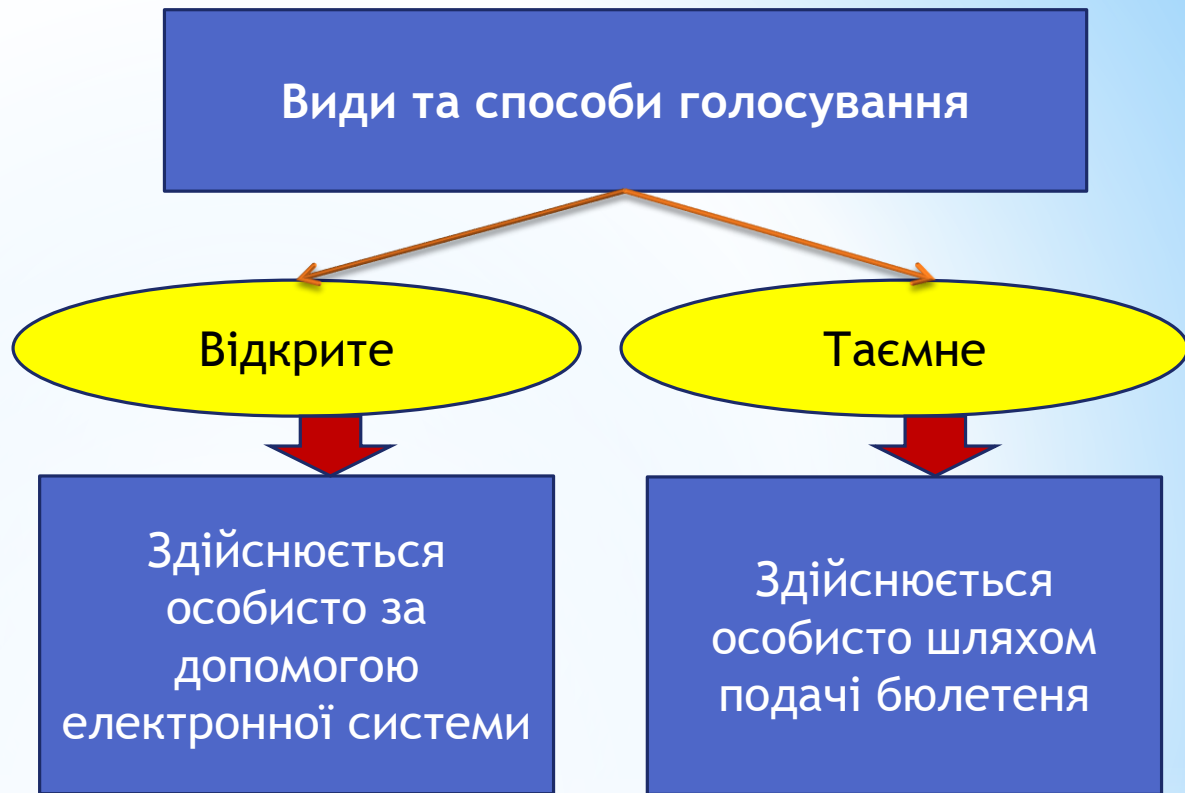
На пленарному засіданні можуть бути присутні

Без запрошення

1. Президент України
2. Прем'єр-міністр України

Запрошені

1. особи, присутність яких необхідна під час розгляду питань порядку денного,
2. особи, запрошені народними депутатами.

Верховна Рада може прийняти процедурне рішення щодо визначення виду і способу голосування з питання, що розглядається, якщо вид і спосіб голосування не встановлені законом

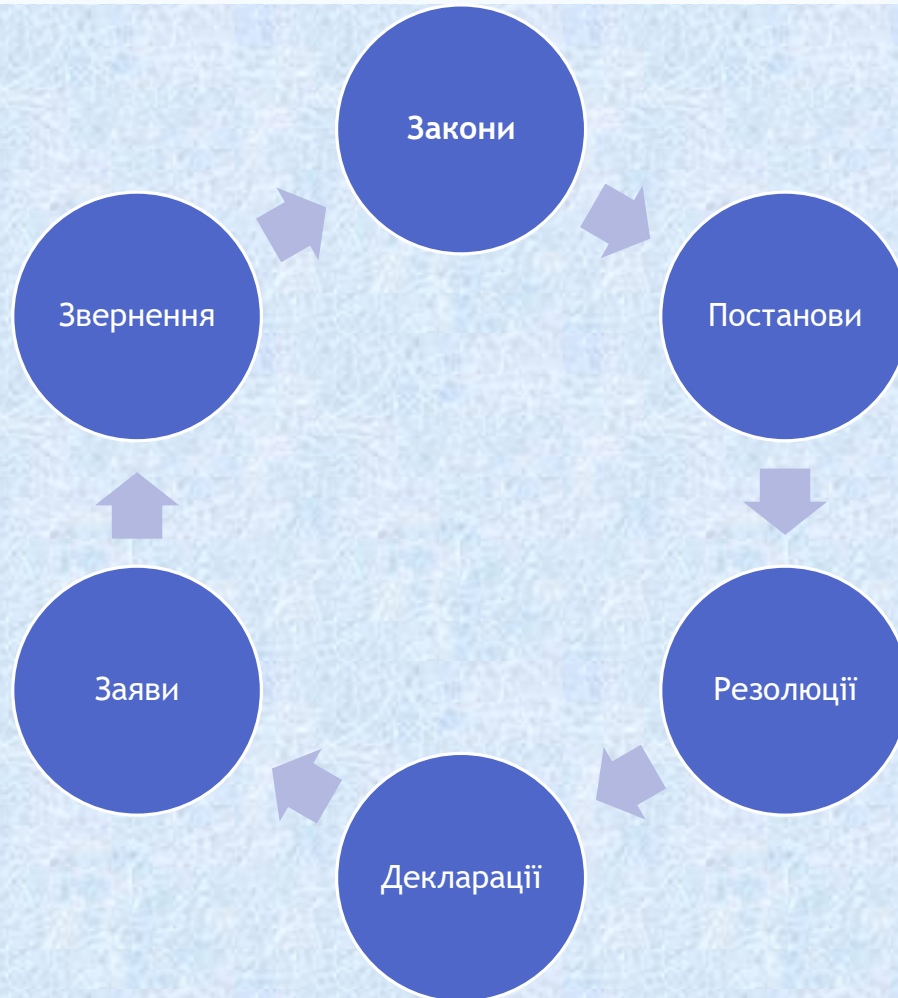
Види рішень Верховної Ради

ЗАКОН УКРАЇНИ

Постанова
Верховної Ради України

Законодавчий процес

– це процедура прийняття закону, яка складається з певних стадій – самостійних, логічно завершених етапів та організаційно-технічних дій.

Законодавчий процес

Законодавча ініціатива (народні депутати, Президент, КМ)

Підготовка законопроекту

Розгляд законопроекту в комітетах

Обговорення законопроекту на пленарних засіданнях (2-3 читання)

Прийняття закону голосуванням (простою більшістю)

Підписання або не підписання закону Президентом

Введення в дію закону

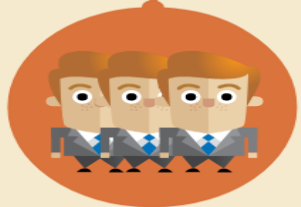
MyShared

<https://youtu.be/sGvmY6rGar4> (про законодавчий процес)

Хто має право вносити законопроекти

народні депутати

Кабінет Міністрів

Президент

Законопроект

проекти законів, постанов Верховної Ради, які містять положення нормативного характеру

Альтернативний законопроект

законопроект, який містить положення, що регулюють однакове коло питань та повторюють за суттю положення щодо регулювання одних і тих же суспільних відносин.

Невідкладний законопроект

Визначаються Президентом України або рішенням Верховної Ради

Розгляд законопроектів

1 читання

обговорення основних принципів, положень, критеріїв, структури законопроекту та прийняття його за основу

1. Прийняття та підготовка до 2 читання
2. Відхилення
3. Доопрацювання + повторне 2 читання
4. Опублікування для обговорення

2 читання

постатейне обговорення і прийняття законопроекту в другому читанні

1. Відхилення
2. Прийняття та підготовка до 3 читання
3. Прийняття в цілому
4. Прийняття окрім...+повторне 2 читання
5. Доопрацювання + повторне 2 чит

3 читання

прийняття законопроекту, який потребує доопрацювання та узгодження, в цілому

1. Прийн.+ напр. на підпис Президенту
2. Перенесення голосування
3. Схвалення+ напр. на всеукр. референдум
4. Відхилення

Рішення про проведення повторних перших, других читань законопроектів Верховна Рада може приймати не більше двох разів

Допускається остаточне прийняття законопроекту (крім кодексів і проектів понад 100 статей) після першого чи другого читання

Відкликання законопроектів

суб'єктом права законодавчої
ініціативи

не прийняті до закінчення строку
повноважень Верховної Ради відповідного
скликання в першому читанні

до його прийняття в першому читанні
повноваження народного депутата -
ініціатора його внесення достроково
припинено

Прийнятий Верховною Радою закон України

Не повернення
(вважається схваленим)

Підписання Головою Верховної Ради

15 днів

Президент України

15 днів

Підписання і
оприлюднення

Повторне прийняття закону під час
повторного розгляду 2/3 від
конституційного складу Верховної
Ради

Вето
(повернення з
вмотивованими
пропозиціями до
парламенту для
повторного розгляду)

Набуває чинності
через 10 днів після
опублікування

Опублікування актів ВРУ

Закони

Постанови та інші
акти

Офіційне опублікування

1. в газеті "Голос України"
2. у Відомостях Верховної Ради України

доводяться до відома населення шляхом їх оприлюднення на офіційному веб-сайті Верховної Ради

523

ЗАРЕЄСТРОВАНИХ
ЗАКОНОПРОЕКТІВ

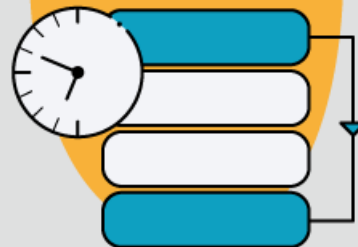
3

ПРИЙНЯТИХ ЗАКОНІВ

13,5%

ЗАКОНОПРОЕКТІВ, РОЗГЛЯНУТИХ
ЗА СКОРОЧЕНОЮ ПРОЦЕДУРОЮ
(% ВІД УСІХ ГОЛОСУВАНЬ)

289

ДЕПУТАТСЬКИХ ЗАПИТІВ

Громадянин
України

21

Досяг
21 року

Має право
голосу

Проживає
в Україні протягом
останніх 5 років

Не має
судимості

<https://youtu.be/gk2-hYYUnKA> (про народного депутата)

бере участь
у засіданнях
Верховної Ради

бере участь у роботі
комітетів, тимчасових
спеціальних комісій,
тимчасових слідчих комісій

бере участь у роботі
депутатських
фракцій (груп)

Як працює народний депутат

бере участь у роботі над
законопроектами,
іншими актами
Верховної Ради

виконує доручення
Верховної Ради

бере участь у
парламентських
слуханнях

звертається із депутатським запитом
або депутатським зверненням
до органів влади та керівників
підприємств

ОБОВ'ЯЗКИ НАРОДНОГО ДЕПУТАТА

- вивчення громадської думки, потреб і запитів населення;
- розробка та винесення на розгляд Ради законопроектів, ґрунтуючись на пропозиціях своїх виборців.

Написання законопроектів

- розгляд звернень громадян;
- підтримання зв'язку із виборцями та звітування перед ними;
- робота у приймальні та зустрічі.

Спілкування із виборцями

на утримання депутатів
на рік витрачається

1453000000

гривень

СКІЛЬКИ УКРАЇНЦІ ВИТРАТИЛИ НА РОБОТУ РАДИ У 2019 РОЦІ

Загалом 3 мільярди гривень

Зарплата нардепів

605 млн 574 тис.

Зарплата апарату Ради

724 млн 595 тис.

Соціальне забезпечення депутатів

283 млн 36 тис.

НОВИНИ

Дозвольте сайту відправляти вам актуальну інформацію.

КИЇВ

ЛЬВІВ

ТЕХНО

Ні, дякую

Дозволити

Інститут законодавства

20 млн 312 тис.

Управління адміністративними будинками

144 млн 556 тис.

Їдальня Верховної Ради

2 млн 576 тис.

Телеканал "Рада"

44 млн 331 тис.

Голос України

Газета "Голос України"

16 млн

*Гривень

Пільги Народного депутата

Забезпечення
житлом

Придбання
квитків

Авто в межах
Києва

Урядовий
зв'язок

Державна
охорона

Компенсація
проїзду

Офіс
на окрузі

Відпустка
45 днів

Народний депутата може мати до 31 помічника-консультанта

Дострокове припинення повноважень народного депутата України

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про статус народного депутата України

Дострокове припинення повноважень народного депутата

- 1) за його особистою заявою;
- 2) набрання законної сили обвинувальним вироком;
- 3) визнання його судом недієздатним або безвісно відсутнім;
- 4) припинення його громадянства або його виїзду на постійне проживання за межі України;
- 5) якщо протягом двадцяти днів з дня виникнення обставин, які призводять до порушення вимог щодо несумісності депутатського мандата з іншими видами діяльності, ці обставини ним не усунуто;
- 6) невходження народного депутата України, обраного від політичної партії (виборчого блоку політичних партій), до складу депутатської фракції цієї політичної партії (виборчого блоку політичних партій) або виходу народного депутата України із складу такої фракції;
- 7) його смерті.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Відповідно до статті 15 Закону України «Про статус народного депутата України»

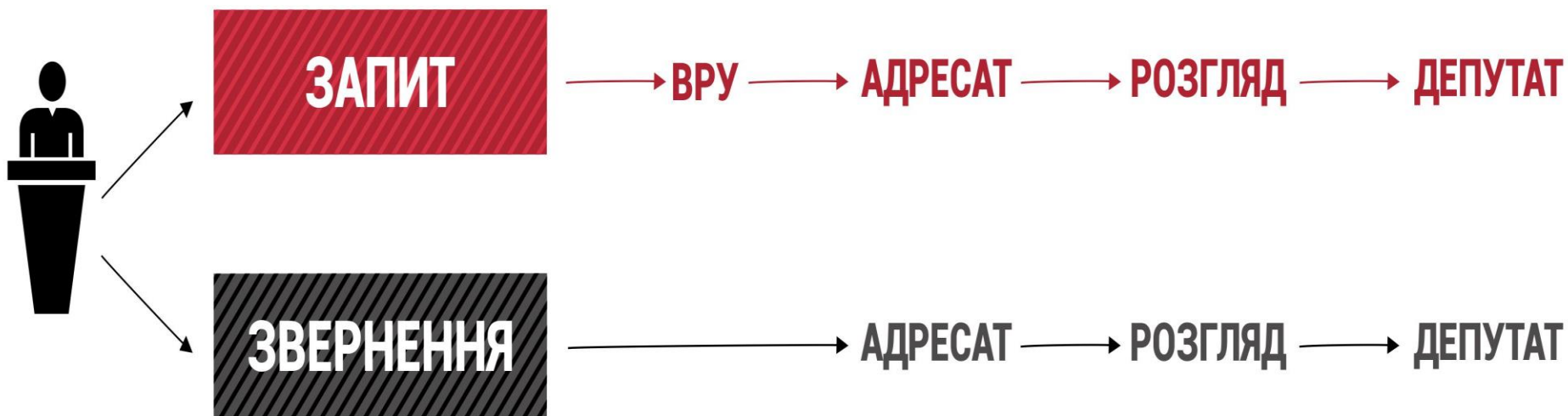
ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ – вимога народного депутата, групи народних депутатів чи комітету Верховної Ради України, яка заявляється на сесії Верховної Ради України, дати офіційну відповідь з питань, віднесених до компетенції суб'єктів, яким направляється запит.

ЯК ЦЕ ПРАЦЮЄ:

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ І ЗВЕРНЕННЯ

ДО КОГО МОЖЕ ЗВЕРНУТИСЯ ДЕПУТАТ

ЗАПИТ

ДО

- Президента України
- органів Верховної Ради України
- Кабінету Міністрів України
- інших органів державної влади
- органів місцевого самоврядування
- керівників підприємств, установ та організацій розташованих на території України

ЗВЕРНЕННЯ

ДО

- органів державної влади
- органів місцевого самоврядування
- керівників підприємств, установ і організацій, незалежно від форм власності та підпорядкування
- об'єднань громадян

ВІДМІННОСТІ ДЕПУТАТСЬКОГО ЗАПИТУ І ЗВЕРНЕННЯ

ЗАПИТ

ЗВЕРНЕННЯ

ЗМІСТ

ВИМОГА

ПРОПОЗИЦІЯ

- дати офіційну відповідь

- дати офіційне роз'яснення
- викласти офіційну позицію
- здійснити певні дії

КОЛО ПИТАНЬ

- стосується будь-яких питань

- стосується питань, пов'язаних із депутатською діяльністю

ЗАГАЛЬНИЙ СТРОК РОЗГЛЯДУ І ВІДПОВІДІ

15
днів

10
днів

**Уповноважений
Верховної Ради України
з прав людини**

Уповноваженому Верховної Ради
України з прав людини
Денісовій Л. Л.

Заявник: _____ ФІП
_____ (пільгова категорія)
Місце проживання: вул. _____, кв. _____
Індекс _____
Контактний тел. _____,
e-mail: _____ @ _____

Орган, що порушив права:

« _ » _____ Р.

ЗАЯВА

щодо сприяння реалізації закріплених Конституцією та
чинним законодавством прав та інтересів громадян,

Вимоги

1. громадянин України,
2. на день обрання досяг 40 років,
3. володіє державною мовою,
4. має високі моральні якості,
5. досвід правозахисної діяльності
6. протягом останніх п'яти років проживає в Україні.

Не може бути призначено
Уповноваженим особу,
яка має не погашену або
не зняту судимість за
вчинення злочину

#КУДИИТИ

УПОВНОВАЖЕНИЙ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПРАВ ЛЮДИНИ

Уповноважений
Верховної Ради України
з прав людини

В Україні є посадова особа, що здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав та свободи людини і громадянина в Україні, і це - **Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (омбудсмен)**.

Діяльність омбудсмена України регулюється в першу чергу **Законом України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»**.

Важливо! При омбудсмені є Відділ з питань дотримання прав внутрішньо переміщених осіб, який забезпечує здійснення парламентського контролю за дотриманням прав, свобод і законних інтересів внутрішньо переміщених осіб. У омбудсмена є Регіональні представництва для здійснення особистого прийому громадян у адміністративно-територіальних одиницях України.

Хто і коли може звернутися до омбудсмена?

Громадяни України, незалежно від місця їх перебування, іноземці, особи без громадянства, які перебувають на території України, або особи, які діють в їхніх інтересах.

Строки звернення. Звернення подаються в письмовій формі протягом року після виявлення порушення прав і свобод людини і громадянина. За наявності виняткових обставин цей строк може бути подовжений омбудсменом, але не більше ніж до двох років.

З ЯКИХ ПИТАНЬ МОЖНА ЗВЕРНУТИСЯ ДО ОМБУДСМЕНА?

- # щодо відносин, які виникають між заявником та органами державної влади, органами місцевого самоврядування та їх посадовими і службовими особами;
- # з метою запобігання будь-яким формам дискримінації та здійснення заходи щодо протидії дискримінації;
- # щодо захисту ваших персональних даних;
- # щодо дотримання прав людини в місцях несвободи.

ДОНБАС
SOS

Як звернутися до Омбудсмана?

ombudsman.gov.ua

hotline@ombudsman.gov.ua

0800-50-17-20, 044-253-75-89

01008, м. Київ, вул. Інститутська, 21/8

Ukraine.ombudsman

м. Київ, вул. Інститутська, 21/8
Пн–Чт. 9:30 – 17:30, Пт. 9:30–16:00,
Обід: 13:00 – 14:00, Сб–Нд. – вихідні.
Щовівторка – особистий прийом
(за попереднім записом)

ЗРАЗОК ЗВЕРНЕННЯ

Уповноваженому Верховної Ради
України з прав людини
Лутковській В.В.
П.І.Б., соціальний стан заявника,
адреса для листування,
телефон, інші засоби зв'язку

ЗАЯВА

Враховуючи компетенцію Уповноваженого з прав людини та межі його повноважень відповідно до законів України, звертаюся з приводу порушень конституційних прав та свобод людини і громадянина з боку органів державної влади (їх посадових осіб) у зв'язку з наступним:

Враховуючи викладене, **прошу:**

Додатки (якщо є).

Дата

Підпис

Представництва у регіонах

🏠 Представництво

👤 Координатор зі зв'язків з громадськістю

Львівська область

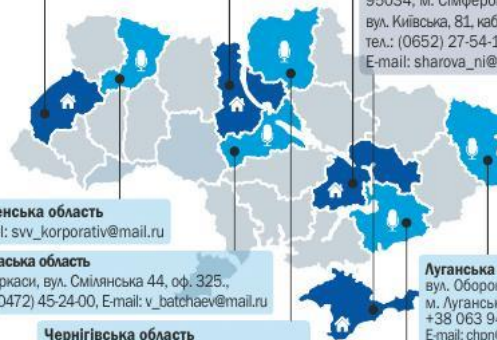
79008, м. Львів,
вул. Винниченка, 12
тел.: (0322) 600-858,
pred.omb.lviv@gmail.com

Секретаріат у Києві

01008, м. Київ,
вул. Інститутська, 21/8
тел.: (044) 253-75-89
hotline@ombudsman.gov.ua
Skype: Ukraine.ombudsman

Дніпропетровська область

49000, м. Дніпропетровськ
вул. Комсомольська, 52, оф. 136
тел.: (056) 740-37-90
E-mail: ombdnepr@ukr.net

Рівненська область

E-mail: svv_korporativ@mail.ru

Черкаська область

м. Черкаси, вул. Смілянська 44, оф. 325,
тел.: (0472) 45-24-00, E-mail: v_batchaev@mail.ru

Чернігівська область

м. Чернігів, п/с 797, вул. Толстого, 120
Тел.: (04622) 4-83-2, 0800-50-17-20
E-mail: lepeha08@ukr.net

Луганська область

вул. Оборонна, 4,
м. Луганськ, 91011
+38 063 941 98 28
E-mail: chprn@yandex.ru

Запорізька область

E-mail: pavvi@i.ua

Ваше право на конфіденційність

Згідно ст. 14 Закону «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» Омбудсман зобов'язаний зберігати конфіденційну інформацію і не розголошувати отримані відомості без згоди заявника. Послуги Омбудсмана є безкоштовними.

Центр
Громадянських
Свобод

За підтримки
Міністерства
закордонних
справ Данії
та Програми
розвитку ООН
в Україні

Empowered lives.
Resilient nations.

Коли, чому і як звертатися до Омбудсмана?

ЯКЩО ВИ МАЄТЕ СКАргу НА ДІЇ
ЧИ БЕЗДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ВЛАДИ
АБО ПОСАДОВИХ ОСІБ –
ПОВІДОМТЕ ОМБУДСМАНА

Права людини